

Lucia BUNACIU

ASOCIAȚIA ROMÂNNO-AMERICANĂ BRASOV 1946-1947

THE ROMANIAN-AMERICAN ASSOCIATION BRASOV 1946-1947

***Abstract:** After the end of the WW II, the USA Legation in Bucharest came to Brasov to set up the Association of Romanian-American friendship. In the Management Committee there were teachers, lawyers, doctors, engineers, civil servants. Various American personalities had donated books for the creation of a library. A nun gave American English lessons.*

The Association's activity went very well until the King Michael was forced to abdicate, the country became a Republic, and the Soviet Union seized on us for nearly fifty years.

That was the end of the association for ever.

După terminarea celui de-al Doilea Război Mondial, s-au reluat relațiile diplomatice cu Puterile Aliate, pierdute în perioada nazistă.

Astfel, a venit la București și Legația SUA, sub conducerea colonelului Skyler, dacă-mi aduc bine aminte numele său.

Personalul legației americane era compus atât din cadre militare, cât și din civili din diferite domenii de activitate. Cel care a fost contactat de la noi – printre alții – a fost profesorul Nicolae Mărgineanu, de la Universitatea din Cluj – Catedra de filosofie – datorită faptului că-și făcuse studiile în Statele Unite, unde și-a luat doctoratul în specialitatea sa cu o bursă Rockefeller, obținută în tinerețe.

El a fost cel care s-a ocupat cu înființarea „Asociației de prietenie Româno-Americană” în principalele orașe ale țării noastre. A venit și la Brașov, unde avea ca prieteni apropiați familia avocatului Bujor Teculescu, care, în încăpătorea lor locuință din strada Nicolae Iorga, au pus la dispoziția nou-înființatei asociații un spațiu corespunzător funcționării ei. Aici a fost adăpostită o bibliotecă de împrumut, cu cărți aduse de legație, și loc pentru o sală de lectură, pentru cei care doreau să le consulte înainte de a le lua acasă. Eu mi-am luat licența în acel an și – cum cunoșteam limba engleză, lucru destul de rar în acele timpuri, iar familia Teculescu făcea parte dintre apropiații familiei mele – am fost propusă pentru postul de secretară-bibliotecară a nou-înființatei societăți. După un examen dat la Legația SUA din București (limbă, cunoștințe de istorie, geografie, literatură, muzică, artă etc. – americane), am fost acceptată și mi-am luat postul în primire.

Aș menționa ca erau timpuri extrem de grele – după război, locuri de muncă greu de obținut –, așa că m-am considerat nespus de norocoasă, deși salariul era mic și muncă multă, neavând niciun ajutor. Dar eram tânără, munca mă entuziasma, cărțile au fost întotdeauna dragostea mea și mediul intelectual în care lucram mă satisfăcea pe deplin. M-am pus pe treabă cu tot elanul și, slavă Domnului, treabă era destulă, mai ales că și curățenie tot eu făceam, nu doar lucrul cu împrumutul de cărți și abonamentele lunare.

Cu toată schimbarea de regim politic, comunismul rusesc încă nu era singurul stăpânitor în biata noastră țară, ca mai apoi, ci doar alături de aliați – englezi, francezi, americani –, și intelectualitatea brașoveană a susținut întru totul noua asociație cu americanii. Am avut mulți membri în comitetul de conducere, din care-mi amintesc că făceau parte profesori, avocați, doctori, ingineri, funcționari (și multe alte profesii), cu soțiile lor, nu doar români, ci și alte naționalități, locuitori ai cosmopolitului Brașov. Dintre aceștia aș menționa familia compozitorului Tiberiu Brediceanu, Comandor Pârvulescu, Dr. Geza Grasz, Dr. Cărpinișan, Dr. Opreșescu, profesorii Groza Teodorescu-Bădia, Benchea, Hașeganu, Jinga, Eugen Demetrescu, dr. Gherman și mulți alții, de care nu îmi mai aduc aminte, din păcate.

Cărțile erau primite de la americani și erau din cele tipărite pentru armata americană. Voi menționa doar câteva, pe care le mai am și ale căror coperte le reproduc. Acestea sunt : *G.I. Joe*, de Ernie Pyle, *Audubon*, de Constance Rourke, *Le Capitaine Requinqué*, de Donald Hough, toate din colecția Overseas Editions, INC.; *We speak from the air*, Broadcasts by the R.A.F., U.S.A, *Readings for Citizens at war*.

În toamna aceluiași an, Legația SUA a adus la Brașov – biroul de aici având o activitate importantă – o expoziție de fotografii despre Statele Unite – orașe, oameni, instituții etc. – care a fost adăpostită în sala de recepție a prefecturii aceluși timp (Rectoratul de azi). Totodată au adus și un număr foarte mare de cărți, din acelea pe care le aveau la bibliotecă pentru a fi împărțite vizitatorilor. Succesul a fost nemaipomenit, și, în calitatea mea de secretară, trebuia să fiu permanent la lucru, de dimineață până seara, la închidere, mulțumindu-mă la prânz doar cu un sendviș adus de acasă.

Legația avea un număr de membri care locuiau la Hotelul „Aro” și care supravegheau bunul mers al expoziției.

După cum am menționat și mai sus, majoritatea erau militari, doar 5-6 civili – ziariști și profesori – care țineau conferințele respective. Cu unii dintre ai am rămas în bune relații și legătură și după plecarea lor, până când aceasta a devenit un pericol, la instaurarea comunismului. După 1989 și atâția zeci de ani trecuți, nu am mai putut găsi pe niciunul dintre ei, deși pe unii îi țineam minte, dar plecaseră de pe această lume – profesorul Sherwood și economistul Austen.

Cred potrivit să mai spun că, din comitetul ce conducea Asociația Româno-Americană, sub președinția profesorului Nicolae Mărgineanu, făceau parte profesorul Stefanovici Ivens R, doamna Viorica Teculescu (în casa căreia, după cum am arătat, funcționa biroul asociației), o englezoaică profesoară de engleză (călugăriță anglicană, nu știu cum pripășită în Brașov), Miss Cecily, doamna Cârstea, profesoară de engleză de la Liceul Comercial de fete, pe ceilalți nu-i mai știu.

Ca secretară, întocmeam procesele-verbale și comunicam Legației hotărârile luate.

În 1947, odată cu abdicarea silită a M.S. Regelui Mihai, au plecat și alții din țara noastră și am rămas sub dominația sovietică, de care am scăpat abia după 50 de ani.